

คู่มือ

การสืบสวนข้อเท็จจริง

คำนำ

คู่มือการสืบสวนข้อเท็จจริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ และสถานศึกษาในสังกัด การสืบสวนเป็นจุดเริ่มต้นก่อนที่จะมีการดำเนินการทางวินัย ถ้าการสืบสวนพบว่าไม่เป็นความจริง หรือไม่มีข้อเท็จจริงดังที่กล่าวหา ผู้บังคับบัญชาสามารถสั่งยุติเรื่อง หรือถ้าสืบสวนแล้วกรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหา มีการกระทำผิดวินัย และการกระทำดังกล่าวเข้าองค์ประกอบความผิดวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก็ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป ถ้ามูลกรณีชี้ไปในทางวินัยร้ายแรงก็ให้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือมูลกรณีชี้ว่าเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ก็ต้องดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง โดยตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง เพราะการดำเนินการทางวินัยย่อมมีผลกระทบต่อชื่อเสียงหรือขวัญกำลังใจของผู้ถูกดำเนินการ ยิ่งถ้ามีการลงโทษทางวินัยย่อม กระทบต่อสถานภาพของผู้นั้นเป็นอย่างมาก อาจมีการอุทธรณ์หรือมีการฟ้องร้องเป็นคดีปกครอง ถ้าหากว่า กระบวนการสืบสวนดำเนินการอย่างมีระบบ รัดกุม ก็จะเกิดผลดีต่อทางราชการ คู่กรณีและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อทราบรายละเอียดแห่งความผิด การสืบสวนเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องรับผิดชอบ เมื่อมีการร้องเรียนหรือกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้ร้องเรียนหรือผู้กล่าวหาหรือมีเหตุสงสัยของผู้บังคับบัญชาเองว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน หรือมีการร้องเรียน โดยไม่ปรากฏตัวผู้ร้องเรียน เป็นต้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องหาข้อเท็จจริง

ในคู่มือได้อธิบายหลักการ วิธีการ ขั้นตอนการดำเนินการ พร้อมยกตัวอย่างให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน เพื่อใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส เกิดประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ หวังว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ และสถานศึกษาในสังกัด ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การสืบสวนข้อเท็จจริง	๑
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑
- ผู้บังคับบัญชา	
- การสืบสวน	๑
- วิธีการสืบสวน	๑
- การสืบสวนทางวินัย	๒
- กรณีศึกษา	๓
- แผนภูมิก่อนการดำเนินการทางวินัย	๔
- ตัวอย่างการบันทึกเสนอการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง	๕
- ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง	๖
- ตัวอย่างแบบบันทึกการสืบสวนข้อเท็จจริง พยาน/ผู้ถูกกล่าวหา	๗
- ตัวอย่าง รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง	๙
- ตัวอย่าง เสนอพิจารณา	๑๐
บรรณานุกรม	๑๒
ภาคผนวก	๑๓
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑	๑๔

การสืบสวนข้อเท็จจริง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙๕ วรรคห้า บัญญัติว่า “เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการ สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า กระทำความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที”

เห็นได้ว่า ในการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้นเมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการ สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผลของการสืบสวนปรากฏว่าเป็นกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นกระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทางวินัยต่อไปได้

ผู้บังคับบัญชา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๒๔ วรรคแรก บัญญัติว่า ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บริหารราชการ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๒๗ วรรคแรก ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

การสืบสวน

การสืบสวน หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเบื้องต้นในมูลกรณีที่มีการกล่าวหาหรือสงสัยว่าข้าราชการผู้ใดอาจกระทำความผิดจริงหรือไม่เพียงใด เพื่อจะได้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

วิธีการสืบสวน

วิธีการสืบสวนไม่มีกฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดรูปแบบของการดำเนินการไว้ ดังนั้น การสืบสวนอาจดำเนินการโดยวิธีการใดก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพของเรื่องที่จะทำการสืบสวนว่าควรจะใช้วิธีอย่างไรจึงจะเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงของเรื่องที่สืบสวนอาจทำได้โดย

๑. ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเอง
๒. ตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง
๓. มอบหมายให้ผู้ใดไปดำเนินการ เช่น ผู้บังคับบัญชาลำดับรองลงมา หรือเจ้าหน้าที่ที่ไว้วางใจ
๔. ส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปให้หน่วยงานหรือผู้ที่เชื่อถือได้สืบสวนให้ก็ได้เช่น ตำรวจ การสืบสวนอาจกระทำได้ทั้งโดยทางลับและโดยเปิดเผย

การสืบสวนโดยทางลับ ได้แก่ การสืบสวนที่ดำเนินการไปโดยมิให้ผู้กระทำผิดหรือผู้ถูกสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิดรู้ถึงเรื่องที่จะทำการสืบสวน โดยใช้กลวิธีที่เหมาะสม

การสืบสวนโดยเปิดเผย ได้แก่ การหาข้อเท็จจริงโดยวิธีแจ้งหรือแสดงให้ผู้ถูกสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงประเด็นแห่งความผิด และขอให้เข้าชี้แจงแสดงเหตุผลแก่ข้อกล่าวหาโดยปกติผู้สืบสวนจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่หรือข้อมูลต่าง ๆ ไว้ก่อน เพื่อสะดวกในการที่จะชี้หรือยืนยันถึงข้อกล่าวหา

กรณีใดจะสมควรสืบสวนโดยเปิดเผยหรือโดยทางลับนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะสืบสวนความร้ายแรงแห่งกรณี ตลอดจนความเสียหายหรือเสียชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

การสืบสวนทางวินัย แบ่งเป็น ๒ กรณี

๑. การสืบสวนก่อนการดำเนินการทางวินัย (ไม่เป็นการดำเนินการทางวินัย)

๒. การสืบสวนซึ่งเป็นการดำเนินการทางวินัย

๑. การสืบสวนก่อนการดำเนินการทางวินัย ได้แก่ การสืบสวนเมื่อมีกรณีสงสัยว่าข้าราชการอาจกระทำผิดวินัย เป็นการสืบสวนเพื่อพิจารณาว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หากข้อเท็จจริงฟังได้ว่า กรณีมีมูลที่ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป แต่ถ้าผลการสืบสวนปรากฏว่ากรณีไม่มีมูลก็ต้องยุติ

กรณีที่มีการกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยซึ่งการกล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยนั้นอาจมีที่มาอันเป็นมูลกรณีแห่งเรื่องที่กล่าวหาปรากฏขึ้นได้หลายทาง เช่น

๑) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาพบว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

๒) กรณีที่มีการร้องเรียนด้วยวาจา ให้จดปากคำและให้ผู้ร้องเรียนลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีพร้อมรวบรวมพยานหลักฐานอื่น ๆ ประกอบการพิจารณา แล้วดำเนินการให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยอาจตั้งกรรมการสืบสวน หรือสั่งให้บุคคลใดไปสืบสวน หรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามก็ได้ หากเห็นว่ากรณีมีมูลที่ต้องสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไป

๓) สำหรับกรณีที่มีการร้องเรียนเป็นหนังสือ ผู้บังคับบัญชาต้องสืบสวนในเบื้องต้นก่อนหากเห็นว่า ไม่มีมูลก็สั่งยุติเรื่อง ถ้าเห็นว่า มีมูลก็สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๔) ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาให้ทราบ ว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยหรือสงสัยว่ากระทำผิดวินัย

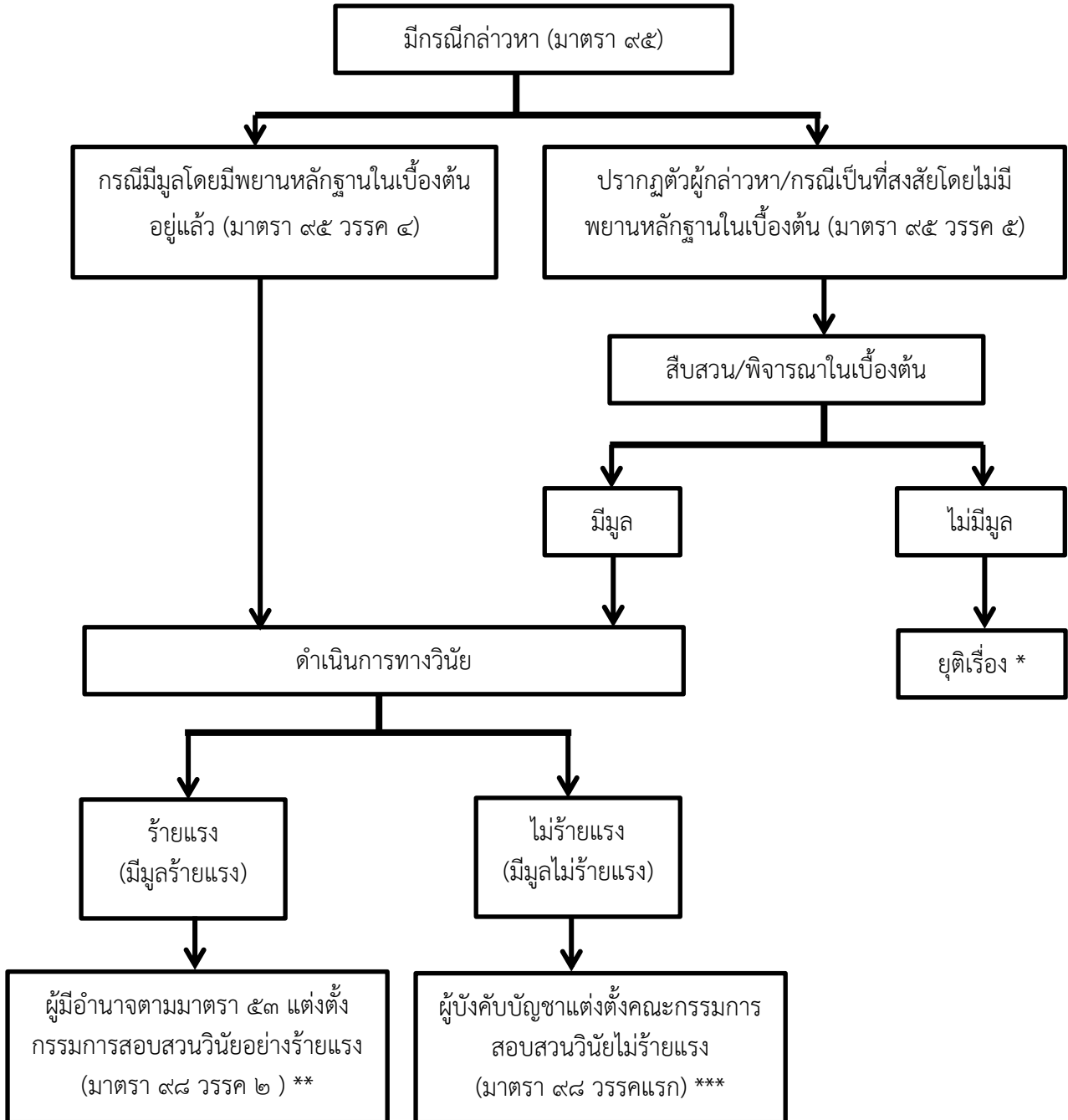
๒. การสืบสวนซึ่งเป็นการดำเนินการทางวินัย ได้แก่ การสืบสวนกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งโดยที่มาตรา ๙๘ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า “ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้” และตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒ (๒) กำหนดกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการสืบสวนก่อน หากปรากฏว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่เหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จึงต้องเสนอเรื่องให้ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี พิจารณาโดยไม่สอบสวนก็ได้

กรณีศึกษา

๑. กรณีที่ สตง. แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเห็นควรให้ดำเนินการทางวินัยและในกรณีมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือมีการใช้อำนาจโดยมิชอบ (คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๔๔/๒๕๖๑) ได้มีคำวินิจฉัยว่าการดำเนินการทางวินัยไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้หน่วยรับตรวจต้องดำเนินการทางวินัยโดยผูกพันข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบของ สตง. จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเภทข้าราชการนั้น ๆ ประกอบกับข้อ ๖ วรรคหนึ่งแห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัดติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า กรณี สตง. ตรวจสอบพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตและได้ชี้มูลความผิดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงอีก ดังนั้น กรณีปรากฏผลการตรวจสอบมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริต และระบุถึงตัวเจ้าหน้าที่ที่กระทำผิดว่าได้แก่ผู้ใดพร้อมหลักฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับการกระทำผิดจึงต้องดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายและระเบียบ โดยมีต้องตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริง สำหรับกรณีปรากฏผลการตรวจสอบมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริต แต่ไม่ได้มีการระบุถึงตัวเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด หน่วยรับตรวจก็ย่อมมีดุลพินิจที่จะตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดว่าข้าราชการกระทำการทุจริต ผู้มีอำนาจต้องดำเนินการตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ

แผนภูมิก่อนการดำเนินการทางวินัย
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

* ไม่ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยตามระเบียบ ก.ค.ศ. เพราะถือว่ายังไม่เป็นการดำเนินการทางวินัย

** เว้นแต่กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งไม่ต้องแต่งตั้งกรรมการสอบสวนก็ได้ /กรณีที่มี ป.ช.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัย ตามมาตรา ๙๘ ไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวน

*** เว้นแต่กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งไม่ต้องแต่งตั้งกรรมการสอบสวนก็ได้

(ตัวอย่างการบันทึกเสนอการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียน/สพท.

ที่ ศธ/- วันที่

เรื่อง การร้องเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้อำนวยการ สพท.จันทบุรี เขต ๒

ด้วยมีหนังสือร้องเรียน/บัตรสนเท่ห์ ร้องเรียนกล่าวหา.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา/ลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ ตำแหน่ง/วิทยฐานะ

.....โรงเรียน/สพท.จันทบุรี เขต ๒.....

กรณี.....(ระบุกรณีที่กำลังกล่าวหาโดยสรุป).....

ปรากฏรายละเอียดตามหนังสือร้องเรียน/บัตรสนเท่ห์ ดังแนบ

เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมาย/กลุ่ม/กลุ่มงาน พิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือร้องเรียน/บัตรสนเท่ห์ฉบับนี้ได้อ้างพยานหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนอ้างพยานบุคคลที่สามารถนำสืบข้อเท็จจริงได้ ตามมติ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ ควรรับพิจารณาดำเนินการ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑.(ระบุชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นประธานกรรมการ
 ๒.(ระบุชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นกรรมการ
 ๓.(ระบุชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นกรรมการและเลขานุการ
- จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน

ข้อเท็จจริง ดังแนบ

(.....)

.....

ตัวอย่าง

คำสั่ง(ระบุชื่อโรงเรียน/สพป.จันทบุรี เขต ๒)
ที่...../.....(เลข ปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

.....
ด้วยมีหนังสือร้องเรียน/บัตรสนเท่ห์ กล่าวหาว่า.....(ระบุชื่อผู้ถูกล่าวหา).....
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา/ลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ ตำแหน่ง.....โรงเรียน
..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ รับเงินเดือน
ในอันดับ.....ขั้น.....บาท มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกี่ยวกับ.....

.....
ฉะนั้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวหาประกอบการ
พิจารณาดำเนินการให้เกิดความเป็นธรรม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคล
ดังต่อไปนี้

๑.(ระบุชื่อและตำแหน่ง)..... ประธานกรรมการ
๒.(ระบุชื่อและตำแหน่ง)..... กรรมการ
๓.(ระบุชื่อและตำแหน่ง)..... กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และเสนอผลการ
สืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ.

(ลงชื่อ).....

(ระบุชื่อผู้สั่งแต่งตั้ง)

ตำแหน่ง.....

(ตัวอย่าง)

แบบบันทึกการสืบสวนข้อเท็จจริง พยาน/ผู้ถูกกล่าวหา

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง ราย

ข้าพเจ้านามสกุล.....เกิดวันที่.....
เดือนพ.ศ.อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....
เชื้อชาติสัญชาติอาชีพ

บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....หมายเลขโทรศัพท์

ขอให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงด้วยความสัตย์จริงดังนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....ผู้ให้ถ้อยคำ
.....ผู้บันทึกถ้อยคำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้า ขอรับรองว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง มิได้ทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา หรือ
 กระทำการใดเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้า ให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้า ได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่าน
 บันทึกถ้อยคำด้วยตนเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการ
 สืบสวนข้อเท็จจริง

(ลงชื่อ).....ผู้ให้ถ้อยคำ
 (.....)

(ลงชื่อ).....ผู้บันทึกถ้อยคำ
 (.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
 (.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
 (.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
 (.....)

(ตัวอย่าง)
รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง

เรียน(ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง).....

ตามที่.....(โรงเรียน/สพป.จันทบุรี เขต ๒).....ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง
ตามคำสั่ง...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. เพื่อสืบสวนข้อเท็จจริงกรณี
.....(ชื่อผู้ถูกล่าวหา).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา/ลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ
ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....อำเภอ.....สพป.จันทบุรี เขต ๒ ถูกร้องเรียนกล่าวหาว่า
.....(ระบุเรื่องที่กล่าวหา ถ้าหากมีหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่องตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
สืบสวน) นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอ
รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....(มีผู้ร้องเรียนหรือมีผู้รายงานหรือผู้บังคับบัญชา
พบเห็นเองว่าอย่างไร).....

๒. คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องโดยตรวจสอบพยานเอกสาร
และสอบพยานบุคคล จำนวน.....ราย สรุปได้ข้อเท็จจริง ได้ว่า.....
(สรุปข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นตามที่ได้จากการสืบข้อเท็จจริง).....

๓. การพิจารณาและความเห็น

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ประชุมพิจารณา.....

พฤติการณ์ของ.....มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง.....
หรือควรยุติเรื่อง

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงขอเสนอสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงมาเพื่อโปรดพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

(ตัวอย่างเสนอพิจารณา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียน/สพป.จันทบุรี เขต ๒

ที่ ศธ/- วันที่

เรื่อง การร้องเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้อำนวยการ สพป.จันทบุรี เขต ๒

ด้วยคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งโรงเรียน/สพป.จันทบุรี เขต ๒
ที่/..... ลงวันที่เพื่อสืบสวนข้อเท็จจริงกรณี
ร้องเรียนกล่าวหา นาย/นาง/นางสาว.....ข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา/ลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการตำแหน่ง/วิทยฐานะ
.....โรงเรียน.....สพป.จันทบุรี เขต ๒ ได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง
เสร็จสิ้นแล้วและได้รายงานมาเพื่อโปรดพิจารณารายละเอียดปรากฏตามสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงที่แนบ
โรงเรียน/สพป.จันทบุรี เขต ๒ ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

การตรวจสอบข้อกฎหมาย

โรงเรียนสพป.จันทบุรี เขต ๒.....

ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งลงวันที่

การดำเนินการสืบสวนชอบด้วยกฎหมาย

ตรวจสอบข้อเท็จจริง

มูลกรณีเรื่องนี้เกิดขึ้นสืบเนื่องจาก

โรงเรียน/สพป.จันทบุรี เขต ๒.....จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน
ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ขึ้น

ผลการสืบสวน

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

(สรุปข้อเท็จจริงตามประเด็นที่สืบสวนได้ความโดยละเอียด)

.....
.....
.....
.....
.....

พิจารณาและความเห็น

ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงพิจารณา
แล้วเห็นว่า

ความเห็นของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย/กลุ่มงานพิจารณาแล้วเห็นว่า

เป็นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง / ไม่ร้ายแรง สมควรแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง โดยคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วยบุคคล
ดังต่อไปนี้

-(ชื่อและตำแหน่ง)..... ประธานกรรมการ
-(ชื่อและตำแหน่ง)..... กรรมการ
-(ชื่อและตำแหน่ง)..... กรรมการและเลขานุการ
-(ชื่อและตำแหน่ง)..... ผู้ช่วยเลขานุการ

เป็นกรณีไม่มีมูล เห็นควรสั่งให้ยุติเรื่อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรด

๑. ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน/สั่งให้ยุติเรื่อง
๒. หนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาและคณะกรรมการสอบสวน
๓. หนังสือรายงาน (โรงเรียนรายงาน สพท.,สพท.รายงาน สพฐ.) ดังแนบ

(ลงชื่อ).....

(ระบุชื่อผู้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย)

ตำแหน่ง

หมายเหตุ บุคคลที่ถูกแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวนแล้วจะเป็นคณะกรรมการสอบสวนอีกไม่ได้

ความเห็นของ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้อำนวยการ สพป.จันทบุรี เขต ๒

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

(ระบุชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้อำนวยการ สพป.จันทบุรี เขต ๒)

ตำแหน่ง

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (ปี พ.ศ. ๒๕๕๒). คู่มือการดำเนินการทางวินัยสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒). ข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖, จาก <https://obeclaw.obec.go.th/archives/๖๖๘>

ภาคผนวก

(สำเนา)

ที่ นร 0206/ว 218

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

25 ธันวาคม 2541

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน
เรื่องร่ำร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร่ำร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย
ที่ยกเลิก
 2. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0208.3/9125
ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2541
 3. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร 0709.2/580 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2541
 4. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/2565 ลงวันที่ 16
ธันวาคม 2540

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับระเบียบการสอบสวนเรื่องร่ำร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยและการรับพิจารณาบัตรสนเท่ห์ จำนวน 2 ฉบับ และคำสั่งนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับการสอบสวนเรื่องร่ำร้องทุกขกล่าวโทษข้าราชการ จำนวน 1 ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร่ำ
ร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมานานแล้ว สมควรนำมติคณะรัฐมนตรี
และคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมารวบรวม ปรับปรุงแก้ไขและยกร่างเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ
ในเรื่องนี้ใหม่ ให้มีความสมบูรณ์อยู่ในฉบับเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียดชัดเจน สะดวกในการอ้างอิงและเหมาะสมในการถือปฏิบัติ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงได้นำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร่ำร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยตามมติคณะรัฐมนตรี
และคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมากำหนดขึ้นใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวโดยพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยชั้นใหม่ ดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

2. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ

3. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราวฯ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับหลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร

4. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวนหรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535

5. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้องและพยาน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น

6. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอกและความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่ แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 ลงมติว่า

1. อนุมัติให้ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรี เรื่อง การสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2496 เรื่อง ระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2502 เรื่อง บัตรสนเท่ห์ ทั้ง 3 ฉบับ

/2. เห็นชอบหลัก...

2. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เสนอ โดยปรับปรุงข้อ 5 เป็นว่า “ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้ข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น” และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

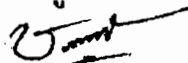
ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) วิชาญ เครื่องงาม
(นายวิชาญ เครื่องงาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. 2801445

โทรสาร 2801446, 2824045

สำเนาถูกต้อง

(นายธีระวัฒน์ ภูนะพงศ์)

หัวหน้าฝ่ายเรื่องราวร้องทุกข์

กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สป.